

Som katten kring het gröt: bostadspolitiken i EU

Europeisk bostadspolitik är inte ett politikområde inom EU. Det är tydligt utsagt att bostadspolitiken faller inom EU:s så kallade subsidiaritetsprincip, dvs det är ett område som bäst sköts av det egna landet.

Denna princip gäller så viktiga områden som stödet till nyproduktion och ombyggnad, taxepolitik, val av upplåtelseform, hyreslagstiftning, stadsplaneringsfrågor och lagstiftning kring bygglov, m m.

I realiteten intresserar sig EU för ett stort antal områden som direkt eller indirekt har betydelse för den byggda miljön och för boendet. En enkel uppräkningslista av frågor som intresserar EU:s olika organ ser ut på följande sätt:

- kampen mot hemlöshet och socialt utanförskap som en del av EU:s socialpolitik;
- byggregler, standardiseringsfrågor och krav på öppen anbuds konkurrens som en del av EU:s närings- och konkurrens politik;
- regler som underlättar hushållens rörlighet och fri bosättning inom EU:s område;
- regelverk för banker och kreditinstitut som skall garantera lika villkor (t ex kassakvoter);
- forskningsprogram om uthållighet och städernas framtid.

Embryot till en övernationell bostadspolitik finns därför redan. Den intressanta frågan är om det finns en utveckling inom EU som innebär att vi är på väg mot en sammanhållen och gemensam bostadspolitik.

Å ena sidan medför den monetära unionen att konkurrensen hårdnar inom EU, varför medlemsländerna mister en del av sina verktyg för att

bekämpa arbetslöshet och lågkonjunktur. Då blir det än viktigare att använda bl a bostadsinvesteringarna som ett medel i konjunkturpolitiken. Det talar för att subsidiaritetsprincipen upprätthålles.

Å andra sidan innebär det embryo till en sammanhållen bostadspolitik som ändå finns en ökande samverkan mellan EU:s medlemsländer. Det blir enklare för arbetslösa att flytta till en region där arbete finns, och det blir enklare för en bank eller en byggmaterialproducent att konkurrera på andra länders marknader. På samma sätt kan delar i ett lands sociallagstiftning bli ett argument för politiker och lobbygrupper i ett annat land. Därigenom kan de institutionella lösningarna konvergera inom EU – på gott och ont.

Till sist skall det nämnas att det finns starka krafter som verkar för att EU skall uppmärksamma bostadsfrågorna på ett tydligare sätt och som menar att det bör bli ett stopp på gåendet runt den heta gröten. Ett antal organisationer har t ex bildat "European Housing Forum", (EHF) vari bl a ingår FEANTSA (om hemlöshet), CECODHAS (sociala och kooperativa bostadsföretags intresseorganisation), EMF (European Mortgage Federation), UEPC (Union Européenne des promoteurs – constructeurs), Eurocities (en organisation för stora städer i Europa), m fl. En av organisationerna är dessutom ENHR, European Network for Housing Research, som har sitt kansli vid IBF. Detta år är dessutom organisationen genom undertecknad, ordförande för hela EHF.

IBF:are på spaning efter EU:s bostadspolitik

Utvecklingen i Europa berör oss på det sättet att politiken i andra länder kan medföra eller framtvinga en restaurering av den svenska bostadspolitiken. Den studie som Nils Hertting vid IBF har gjort visar med all önskvärd tydlighet att Sverige inte har något att skryta med när det gäller kampen mot hemlöshet. Tvärtom har vi numera mycket inspiration att hämta i andra länder.

För IBF (och ENHR) är det viktigt att föra upp bostadsfrågan på EU:s bord, eftersom det innebär att även forskningsområdet kommer att uppmärksammas mer, till glädje för Sverige och andra länder i Europa. Politik och resurser till forskning hänger tyvärr ihop.

Till sist skall det nämnas att EHF ordnar en konferens om äldreboendet i Europa i direkt anslutning till ett möte som de europeiska bostadsministrarna arrangerar i Kuopio i Finland.

Bengt Turner, prefekt

Nya forskare

Roger Andersson, tidigare lektor vid kulturgeografiska institutionen, Uppsala universitet, är från 15 maj professor i kulturgeografi, särskilt bosättning och bebyggelse, vid IBF. Hans forskning har haft sin tyngdpunkt i frågeställningar kring urbanisering, migration, social- och stadsgeografi.

Efter disputationen 1987 på avhandlingen *Den svenska urbaniseringen. Kontextualisering av begrepp och processer* – som innehöll studier av nationella utvecklingstendenser, två regionstudier samt levnadshistoriskt orienterade studier av flyttande och stannande personer i norra Västerbotten och nordvästra Södermanland – har Anderssons forskning orienterats mot frågor kring etnisk och social rörlighet i ett etniskt perspektiv, integrations- och segregationsprocesser på arbets- och bostadsmarknaden samt urbanpolitiska utvecklingstendenser. Intresset för dessa frågor har under 1990-talet varit stort i Sverige – liksom i andra delar av världen – och Andersson har ofta engagerats som utredare och föreläsare i dessa sammanhang.

Tyngdpunkten i hans verksamhet har dock legat på att forskningsmässigt utveckla ett kulturgeografiskt förankrat perspektiv på sociala och geografiska mobilitetsfrågor, där bl.a. den etniska segregationens orsaker och konsekvenser varit ett viktigt tema. Genom att segregationen ses mindre som ett tillstånd och mer som dynamisk process, skapad och återskapad genom socialt och etniskt selektiva flyttningsrörelser, aktualiseras också viktiga politiska frågor kring vad som påverkar människors bostadsområdesval, hur stat och kommuner påverkar flyttningsrörelser och hur levnadsvillkoren i s.k. utsatta bostadsområden kan förbättras. Skapandet av svenskglea bostadsområden ses i både ett institutionellt och sociokulturellt perspektiv. Huvuddelen av forskningen har skett inom ramen för tre större forskningsprojekt: ”Social geografi och etniska relationer. Integrering och segregering i svenska kommuner”, ”Invandrarnas rörlighet. Hela Sverige-strategins sekundäreffekter i ett socialgeografiskt perspektiv” samt ”Tjänstesamhällets urbana geografi”.

Anderssons forskning vid IBF kommer att fortsätta fokusera på mobilitets- och urbana frågor, närmast med anknytning dels kring temat grannskapseffekter på individers sociala rörlighet, dels mer ekonomisk-geografiska frågor kring tillväxt och etnicitet i svenska stadsregioner.

Karin Dawidson avlade en filosofie kandidatexamen med kombinationen statskunskap och kulturgeografi i Uppsala under våren 1998. Därefter tog studier vid Durham University i Storbritannien vid.

Under sitt år på den brittiska ön undersökte Karin även Newcastle upon Tyne ”West End”, ett bostadsområde karaktäriserat av hög brottslighet, fattig-

dom, arbetslöshet och dåliga bostäder. Under 1990-talet hade det startats allehanda projekt genom samarbete mellan offentliga och privata instanser för att revitalisera ”West End”. Frågorna som lades till grund för Karins C-uppsats i kulturgeografi blev således huruvida sådana strategier hade någon framgång. Slutsatser drogs att visioner om att göra ett kvarter skönare att se på inte kan utplåna de verkliga rötterna till områdets nedgång, en koncentration av fattiga människor med sociala problem. Vidare utgjorde låga värden på bostäderna samt bristande kontakt mellan flertaliga privata hyresvärdar och hyresgäster en stor del av problematiken. Många privata husägare hade tvingats att bli hyresvärdar för att kunna betala tillbaka lån de erhållit medan husen ännu innehade goda värden. Dessa hyresvärdar hade inga som helst krav på sig att upprätthålla en viss bostadsstandard vilket medförde att bostädernas kvalitet sjönk i takt med att allt fattigare hushåll ackumulerades.

På IBF skall Karin under ett par månader assistera Lars-Erik Borgegård, som handledde uppsatsen vilken författades i Durham.

Karin Engvall är sociolog och kommer från Utrednings- och statistikkontoret i Stockholms stad, där hon arbetat många år med att utvärdera såväl yttre som inre bostadsmiljöer. Framför allt har hon studerat upplevt inomhusklimat och sambandet mellan hus och hälsa. I det arbetet har hon tillsammans med SABO, Hyresgästernas Riksförbund och miljöförvaltningen tagit fram en enkät om upplevt inomhusklimat i bostäder som idag fått ökad användning i samband med miljöinventering av byggnader.

Fr o m 1 mars arbetar hon med ett forskningsprogram om ”Bostadsmiljö, komfort och sjuka hus – brukarreaktioner mätta med validerat frågeformulär”, inom vilket ett antal studier ska sammanställas till en doktorsavhandling. Handledare är docent Dan Norbäck vid Institutionen för medicinsk vetenskap/ Arbets- och Miljömedicin och docent Eva Sandstedt vid IBF. Projektet finansieras av bl a Byggnadsnämnden, Stockholms stad, Göteborg Energi, men också genom en anställning vid IBF i två månader.

Stefan Toll, är doktorand och kommer från nationalekonomiska institutionen vid Uppsala Universitet. Han påbörjade sin forskarutbildning hösten 1999 och tillträdde som doktorand vid IBF den 1 februari 1999. Stefans anställning är inriktad mot finansiell ekonomi och under det kommande året kommer han främst att slutföra sina läskurser inom ramen för forskarutbildningen.

Tjänsteläge

- Lars-Erik Borgegård** har utnämnts till professor i kulturgeografi 99-06-29.
- Malin Almstedt** har slutat sin anställning som forskare vid IBF 99-06-10 för att tillträda en tjänst som universitetslektor vid Högskolan, Dalarna.
- Per Åsberg** har utsetts till forskarasistent i nationalekonomi 99-09-01.
- Karin Dawidson** har börjat som forskningsassistent 99-07-01.
- Birgit Modh** har anställts på deltid som forskningsassistent i projektet "Lokal demokrati och självförvaltning" 99-09-01.

Nytt från forskningsfronten

I maj publicerade Böhlau Verlag i Wien **Evert Vedungs** bok *Evaluation im öffentlichen Sektor*. Denna skrift om utvärdering har därmed kommit ut på tyska, svenska, engelska, spanska och koreanska.

I juni avslutade **Evert Vedung** och **Magnus Dahlberg** sitt projekt om brukarutvärdering med exempel från boende och socialt arbete. Slutrapporten *Brukarutvärdering: Argument och modeller* levererades till Centrum för utvärdering av socialt arbete, Socialstyrelsen, Stockholm. Förhoppningen är att det skall bli en bok på Studentlitteratur.

Under veckan 12–16 juli var **Evert Vedung** inbjuden som gästforskare vid Nuffield College, Oxford. Han samarbetade med professor Jeremy Richardson kring boken *Sweden Under Pressure*.

Nya särtryck från IBF

- Vedung, E. (1999) "En historisk ironi eller undantaget som blev regel. Svenska kommuners implementering av ett bostadsekonomisk styrmedel", *Nordisk Administrativt Tidskrift* 1: 21-41. Reprint Series No. 30.
- Thunwall, C. (1999) "Kategoribostäder för studenter från 1930-tal till 1970-tal – En epok i studenternas och Uppsalas historia", ss 346-361 i Nevéus, T. (red) 1998, *Världen i Uppsalaperspektiv*. Reprint Series No. 31.
- Kemeny, J. (1999) "Den svenska hyresmarknaden från reglering till den sociala marknaden", *Nordisk Administrativt Tidskrift* 2: 125-132. Reprint Series No. 32.

Gästforskare

- Doktoranden **Diana Kasparova**, Department of Urban Studies, University of Glasgow besökte IBF 15-29 augusti.
- Doktoranden **Victoria Inglis**, Department of Architecture, University of Sydney, kommer att vara hos oss i cirka 6 månader. Victorias besök betalas av ett internationellt utbytesavtal. Hon kommer att bo i Uppsala och vara cirka tre dagar per vecka vid IBF.

Miscellanea

Eva Sandstedt har varit handledare för Jón Rúnar Sveinsson som tog sin licentiatexamen vid sociologiska institutionen, Uppsala universitet på avhandlingen *Society, Urbanity and Housing in Iceland* den 5 februari.

Evert Vedung har tillsammans med Marie Demker varit sakkunnig vid tillsättning av ett universitetslektorat i statskunskap i Uppsala.

Lars-Erik Borgegård har presenterat "Öresundsprojektet" inför Boligministeriet, Köpenhamns kommun och Malmö stad den 14 april.

Eva Sandstedt har varit handledare för Ildikó Asztalos Morell som disputerade vid sociologiska institutionen, Uppsala universitet på avhandlingen *Emancipation's Dead-End Roads? Studies in the Formation and Development of the Hungarian Model for Agriculture and Gender (1956-1989)* den 29 april.

I början av maj höll **Evert Vedung** seminarier om utvärdering vid Institut for samfundsvidenskab og erhvervsøkonomi, Roskilde universitetscenter och i magisterutbildningen vid Syddansk universitet, Odense. Den 7 juni ledde han ett seminarium om lokala utvecklingsavtal i storstadspolitiken hos Kommunförbundet i Stockholms län, Stockholm.

Bengt Turner har blivit invald i AREUEAs internationella kommitté den 7 maj.

Den 17 maj presenterades i ABF-huset, Stockholm, Boinstitutets årsbok 1999 *Systemskifte i bostadspolitiken* med **Bo Bengtsson**, **Eva Sandstedt** och **Bengt Turner**.

Eva Sandstedt har varit sakkunnig vid tillsättning av tjänst som universitetslektor i miljövetenskap vid institutionen för tematisk utbildning och forskning i Norrköping, Linköpings universitet vt 99.

Roger Andersson var den 26 maj opponent vid Karlstads universitet på Krister Perssons avhandling i kulturgeografi *Makt och lokal utveckling. Vem och vad styr politiska beslut för rummets utformning*.

Eva Sandstedt ingick den 28 maj i betygsnämnden för Else-Maj Falks avhandling *Lärare tar gestalt. En hermeneutisk studie av texter om lärarblivande på distans* vid pedagogiska institutionen, Uppsala universitet.

Thomas Lindh har arrangerat och medverkat i *Workshop for Age Effects* i Stockholm 2-4 juni.

Lars-Erik Borgegård var den 12 juni fakultetsopponent på Pia Nyman-Kurkialas avhandling *Att flytta bort och hem igen. Sociala nätverk i kedjemigration* vid sociologiska institutionen, Umeå universitet.

Roger Andersson organiserade den 15 juni tillsammans med Irene Molina en exkursion på Järvafältet i Stockholm för en internationell sommaruniversitetskurs anordnad av "Mångkulturellt centrum" i Botkyrka.

Eva Sandstedt har erhållit 900.000 kr från BFR för projektet *Allergi och sjuka hus symptom i skolan. Att hantera diffusa risker*. Period 1999-2000.

Hemlöshetens Europa?

Om trender och traditioner i statistik och politik

Under 1990-talet har hemlöshetsfrågan ånyo hamnat på dagordningen över akuta samhällsproblem. I de flesta västeuropeiska nationer finns idag särskilda statliga program mot hemlöshet, och i t ex Storbritannien och Frankrike har särskilda lagar stiftats som definierar de hemlösa och deras rättigheter. Som en "marginaliserad grupp" finns det också särskilt stöd åt hemlösa genom EU:s program mot "socialt utanförskap".

Kort sagt: När moderniseringens sekel nu går mot sitt slut är hemlöshet fortfarande ett europeiskt problem – i norr som i söder, i öst som i väst.

Vid IBF har under första halvan av 1999 bedrivits ett begränsat forskningsprojekt om hemlöshet i Västeuropa.¹ Projektets syften har varit att (1) beskriva hemlöshetens utveckling i Västeuropa, och (2) identifiera och diskutera trender i den förda offentliga politiken.

Några av resultaten kan kort summeras i ljuset av två ofta upprepade föreställningar om hemlösheten och insatserna mot hemlöshet i Västeuropa.

Förväntningar om hemlöshet

Det finns inget enhetligt begreppsbruk om hemlösa, inte ens inom EU. Brukade och återopade definitioner återspeglar nationella synsätt och strategier, vilket försvårar fruktbara länderjämförelser. Av bl a detta skäl har vi snarare riktat fokus mot förändringar och variationer över tid inom nationella kontext än mellan dem.

Mot bakgrund av ett antal strukturella demografiska, politiska och ekonomiska utvecklingstendenser i Västeuropa som identifierats i tidigare forskning om hemlöshet förväntade vi oss att hemlösheten skulle ha ökat under 1990-talet. Med hänvisning till en relativ ökning av antalet hushåll, nedskärningar i "social housing" och andra bostadspolitiska system etc föreföll det vara ett rimligt scenario. På många håll har

¹ Arbetet som bedrivits av Nils Hertting, doktorand i statsvetenskap vid IBF, är den centrala delen i ett projekt om hemlöshet i hela Europa. I projektet har förutom IBF, Metropolitan Research Institute i Budapest och FEANTSA (The European Federation of National Organizations working with the Homeless) deltagit. En publikation om situationen i både väst- och östeuropa är under utgivning av FEANTSA (Hertting *et al*, forthcoming: *Strategies to combat homelessness in Western and Eastern Europe. Trends and traditions in statistics and public policy*) och den västeuropeiska studien kommer som Research Report vid IBF under hösten (Hertting, kommande: *Homelessness in Western Europe*).

dessutom arbetsmarknaden och inkomsttryggheten för svaga grupper blivit osäkrare. Föreställningen om att hemlösheten i Västeuropa har ökat ligger också i linje med vad som brukar hävdas – av bl a våra uppdragsgivare FEANTSA och FN:s Habitatkontor.

Vidare: Mot bakgrund av tidigare forskningsresultat och allmänna samhällstendenser förväntade vi oss att de offentliga insatserna mot hemlöshet skulle ändrat karaktär under 1990-talet. I allmänna ordalag föreställde vi oss en utveckling från mindre "kontroll" mot mer "prevention", från mindre "behandling" till mer "empowerment".

Så, vad fann vi?

Förväntningar och "fakta"

Efter en tämligen ingående genomgång av tillgänglig statistisk och studier i samtliga EU-länder, samt Schweiz, Island och Norge konstateras två saker:

- (1) En bestående population av hemlösa (i statistiken oftast operationaliserat som mottagare av service åt hemlösa) finns i alla västeuropeiska länder.
- (2) Samtidigt kan det konstateras att förväntningarna om en (kraftigt) ökad hemlöshet inte tycks ha realiserats.

Inte något land i Västeuropa har uppvisat en tydlig ökning av antalet servicetagare under 1990-talet – ökad arbetslöshet, neddragningar i bostads- och socialpolitiken, ökad andel hushåll per bostad etc till trots.

I ett antal fall – inklusive England, Finland och Danmark – tyder tillgängliga data snarare på det omvända:

Hemlöshetsutvecklingen under 1990-talet. Ungefärliga tendenser i antalet servicetagare i några västeuropeiska nationer.

Ökande	Oförändrad	Minskande
Frankrike	Nederländerna	Storbritannien
	Danmark	Tyskland (västra)
	Sverige	Belgien
		Finland

3. Politiska trender

Två trender upptar vid närmare granskning hemlöshetsdebattörerna i Västeuropa:

- (1) den krympande och allt mer selektiva bostadspolitiken², samt

² Enligt de grova uppskattningar av "bostadspolitiska investeringar" som presenteras i rapporten är det bara Danmark som något ökar de budgetanslag (som procent av BNP) som läggs på skattelättnader till husägare, och direkta subventioner såsom ränteavdrag.

(2) olika slags *interorganisatoriska* samverkansprojekt mellan myndigheter, bostadsföretag och frivilligorganisationer för att utveckla innovativa insatser (s k partnerskap).³

I rapporten gör vi gällande att det inte är självklart att traditionell strukturinriktad bostadspolitik står i motsats till betoningen av ”nya värden”, som stöd till självhjälp och mindre kontrolltänkande. Kanske är det t o m så att minskade räntesubventioner och en allt mer selektiv orientering hos offentliga bostadsföretag är uttryck för en tendens motsatt den vi förväntade.

På basis av ett antal studier av s k trappstegsmodeller i Tyskland, Danmark och Sverige, konstateras vidare att det finns mekanismer som riskerar omvandla ”preventiva” intentioner till ”kontrollerande” utfall och effekter, när sociala myndigheter och bostadsföretag tar ett delat ansvar för hemlösheten. I praktiken är incitamentstrukturerna för sådan ömsesidig samverkan inte alltid så gynnsamma som de politiska distansingenjörerna föreställt sig.

Sammanfattningsvis reser studien frågetecken kring de dominerande föreställningarna om såväl hemlöshetsnivåernas utveckling i Västeuropa under 1990-talet, som de politiska insatsernas faktiska inriktning.

Nils Hertting

Utvärdering av lokal demokrati och självförvaltning i Göteborg

IBF har erhållit anslag på 2 miljoner kronor för ett projekt med titeln ”Lokal demokrati och självförvaltning – en utvärdering i Bostads AB Poseidon, Göteborg”. Det program för demokrati och självförvaltning som Poseidon sedan en tid driver i sina bostadsområden skall utvärderas i en rad olika perspektiv: makt och inflytande, ekonomi och resurser, fysisk miljö och hållbarhet, upplevd kontroll och motivation, institutioner och sociala normer, demokrati och deltagande, samverkan och konflikt, genus samt etnicitet. I den mångvetenskapligt sammansatta projektgruppen ingår IBF:s medarbetare Bo Bengtsson (statsvetare) och Stefan Svensson (ekonom) samt psykologen Niklas Fransson och sociologen Jan-Erik Lind från Göteborgs universitet och arkitekten Birgit Modh som är doktorand vid byggnadsfunktionslära i Lund. Projektet är finansierat av Byggnadsnämnden tillsammans med Bostads AB Poseidon, Hyresgästernas Riksförbund och SABO.

Systemskifte i bostadspolitikerna?

Den första årsboken från Boinstitutet har nyligen utkommit med Bo Bengtsson och Eva Sandstedt från IBF som redaktörer och under medverkan av flera andra IBF-medarbetare. Årsboken består av en antologidel och en faktadel

I antologidelen försöker sex forskare besvara frågan om de förändringar som skett i bostadspolitikerna innebär ett systemskifte. *Bo Bengtsson*, som är statsvetare, hävdar att det råder en paradigmatkris i bostadspolitikerna där den generella politikens idéer försvagats utan att något alternativ egentligen formulerats. Enligt *Eva Sandstedt*, som är sociolog, kan vi emellertid i dag stå inför en övergång från en bostadssocial diskurs till en hållbarhetsdiskurs. *Jim Kemeny*, professor i sociologi vid IBF, argumenterar för att systemskiftet är en myt eftersom bostadspolitikerna alltjämt baseras på en integrerad hyresmarknad, medan *Bengt Turner*, professor i nationalekonomi vid IBF, hävdar att det ligger ett trenderbrott i att bostadspolitikernas fördelningspolitiska verkningar inte uppmärksammas i beslutsfattandet.

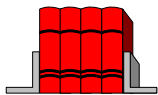
Hans Lind, nationalekonom vid KTH, diskuterar politisk förändring som en dialektisk process, där i dag förutsättningar borde finnas för att avskaffa bruksvärdesystemet och de stora allmännyttiga företaget. *Ingrid Sahlin*, sociolog vid Göteborgs universitet, visar att förändringarna i bostadspolitikerna varit särskilt kännbara för de hemlösa och andra grupper i bostadsmarknadens utkant.

I årsbokens faktadel medverkar kulturgeograferna Lena Magnusson och Lars-Erik Borgegård vid IBF med ett bidrag om invandrarnas boende. Årsboken innehåller också en årskrönika över bostadspolitikerna under 1998 skriven av IBF:s statsvetare Nils Hertting och Per Strömblad.

Boinstitutets årsbok 1999. Systemskifte i bostadspolitikerna? kan beställas från Boinstitutet, Drottninggatan 83, 111 60 STOCKHOLM, tel 08-21 5550, fax 08-411 42 42.

IBF:s hemsida på Internet:
<http://www.ibf.uu.se>

³ Nationella program som stimulerar denna typ av lokalproblemlösning finns i hela Västeuropa. I studien presenteras några exempel från helt olika kulturella och institutionella kontext med förvånansvärt likartade idéinnehåll.

Publicerat första halvåret

- Abramsson, M. & L.-E. Borgegård (1999) "Changing Welfare States and Social Housing: Consequences for spatial segregation – reviewed", *Scandinavian Housing & Planning Research* 15: 149-173.
- Andersen, H. S. & L.-E. Borgegård (1999) *Boligmarkedet i Øresundsregionen*. SBI-rapport 315 samt sammanfattning i särskild rapport och bilagedel. Hörsholm: Statens Byggeforskningsinstitut.
- Bengtsson, B. (1999) "Social democratic Sweden: A story of success", ss 249-274 i Andrusz, G. (red), *The Co-operative Alternative in Europe: The Case of Housing*. Aldershot: Ashgate.
- Borgegård, L.-E. (1999) *Segregation – ett mångtydigt begrepp*. Gerum. Arbetsrapport. Umeå: Kulturgeografiska institutionen.
- Bowler, P. A., F. G. Kaiser & T. Hartig (1999) "A role for ecological restoration work in university environmental education", *Journal of Environmental Education* 4: 19-26.
- Folkesdotter, G. (1999) "Från gudinnans baksida. Perspektiv på genuspräglade rum", *Feministiskt Perspektiv* 2: 5-11.
- Folkesdotter, G. (1999) "Byggforskningens hus", "Söderhjelmska gården", ss 88-89, 115-116 i Carlestam, G. (red), *Upptäck arkitekturen! Sevärt i Gävle och Sandviken*. Kultur & Fritid Gävle och Carlsson Bokförlag.
- Franzén, M. (1999) Recension av Bent Flyvbjerg "Rationality and power. Democracy in practice", *European Societies* 1: 127-130.
- Hartig, T., M. Barnes & C. Cooper Marcus "Conclusions and prospects", pp. 571-596 in *Healing Gardens: Therapeutic Benefits and Design Recommendations*. New York: Wiley.
- Hartig, T., K. Lindblom & K. Ovefelt (1998) "The home and near-home area offer restoration opportunities differentiated by gender" (Supplement), *Scandinavian Housing & Planning Research* 15: 283-296.
- Jacobs, K., J. Kemeny & T. Manzi "The struggle to define homelessness: a constructivist approach". Chapter 1, pp. 11-28 in Hutson, S. & D. Clapham (eds), *Homelessness: Public Policies and Private Troubles*. London: Cassell.
- Kaiser, F. G., M. Ranney, T. Hartig & P. A. Bowler (1999) "Ecological behavior, environmental attitude, and feelings of responsibility for the environment", *European Psychologist* 4: 59-74.
- Kemeny, J. (1999) "Editorial", *Housing, Theory and Society* 16: 1-2.
- Kugelberg, C. (1999) *Perceiving Motherhood and Fatherhood. Swedish Working Parents with Young Children*. Doktorsavhandling. Uppsala: Department of Cultural Anthropology and Ethnology, Uppsala University.
- Lawrence, R. & T. Hartig (1998) "Housing, health, and well-being: Revising the research and policy agendas" (Supplement, Editors' Introduction), *Scandinavian Housing & Planning Research* 15: 265-270.
- Lewis, S., J. Smithson, J. Brannen, T. Coram, M. das Dores Guerreiro, C. Kugelberg, A. Nilsen & P. O'Connor (1999) *FUTUROS EM SUSPENSO. Jovens Europeus falam acerca da conciliação entre trabalho e família*. Lisboa: Instituto Superior de Ciências do Trabalho e da Empresa.
- Lindh, T., E. Kazamaki Ottersten & E. Mellander (1999) "Evaluating firm training effects on performance and costs", *Applied Economics Letters* 6: 431-437.
- Sandstedt, E. (1998) "Om risk och sjukdom. Det lilla rummets miljöproblem och den nya folksjukdomen", i *Sjukdom, liv och död – om samband, gränser och format*. Research Report 1998:15. Lund: Department of Sociology, Lund University.
- Sandstedt, E. (1998) "Environmental health problems indoors: A comparison between the 1930's and 1990's", *Scandinavian Housing & Planning Research* 15: 297-312.
- Thunwall, C. (1999) Recension av Jerker Söderlind "Stadens renässans. Från särhülle till samhälle. Om närhetsprincipen i stadsplaneringen", *Nordisk Arkitekturforskning* 11: 147-148.
- Thunwall, C. (1999) "Kategoribostäder för studenter från 1930-tal till 1970-tal. En epok i studenternas och Uppsalas historia", ss 343-361 i Nevéus, T. (red.), *Världen i Uppsalaperspektiv. Uppsala Studentkår 1930-1990*. Uppsala: Uppsala Studentkår.
- Turner, B. (1998) *En internationell utblick. Ägarstyrning av kommunens bostadsföretag*. Rapport nr 4. Stockholm: Svenska Kommunförbundet.
- Turner, B. (1999) "Social housing finance in Sweden", *Urban Studies* 36: 683-697.
- Vedung, E. (1999) *Evaluation im öffentlichen Sektor*. Wien, Köln, Weimar, New York: Böhlau Verlag.
- Vedung, E. (1999) "Constructing effective government information campaigns for energy conservation and sustainability: Lessons from Sweden", *International Planning Studies* 4: 237-251.
- Bengtsson, B. & E. Sandstedt (1999) *Systemskifte i bostadspolitiken?* Boinstitutets årsbok 1999. Stockholm: Boinstitutet.
- I antologin ingår följande bidrag av forskare från IBF:
- Bengtsson, B. "Systemskifte i bostadspolitiken? En inledande betraktelse", ss 9-15.
- Bengtsson, B. "Idékamp utan idéer – om bostadspolitikens paradigmat", ss 88-114.
- Hertting, N. & P. Strömblad "På spaning efter bostadspolitik 1998 – en årskrönika", ss 195-214.
- Kemeny, J. "Myten om systemskiftet i svensk bostadspolitik", ss 17-37.
- Magnusson, L. & L.-E. Borgegård "Sverige – uppbrott från en homogen kultur?", ss 188-192.
- Sandstedt, E. "Från social välfärd till hållbar välfärd", ss 54-87.
- Sandstedt, E. "Faktadel. Introduktion", ss 165-170.
- Sandstedt, E. "Hushållsstruktur och enboende", ss 184-187.
- Turner, B. "Bostadspolitikens blinda fläckar – om de fördelningspolitiska verkningarna av den förda politiken", ss 140-155.